T007 A HÀM VII 100-Q05 Biệt Dịch-2

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

92. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn Am-baø-la, thuoäc nöôùc Di-hy-la. Baáy giôø nöõ Baø-la-moân Baø-tö- tra coù ñöùa con thöù saùu vöøa cheát. Vì con cheát neân taâm yù baø ta nhö ñieân loaïn, loõa loà cuoàng chaïy... chaïy daàn maõi ñeán vöôøn Am-baø-la ôû Di-hy-la.

Luùc aáy Ñöùc Theá Toân ñang thuyeát phaùp cho voâ soá ñaïi chuùng vaây quanh. Nöõ Baø-la-moân Baø-tö-tra töø xa thaáy Theá Toân, taâm yù phuïc hoài bình thöôøng, xaáu hoå ngoài thuït xuoáng ñaát. Ñöùc Phaät baûo A-nan: –OÂng haõy ñöa y Uaát-ña-la-taêng cho baø ta vaø daãn ñeán ñaây, Ta seõ giaûng phaùp. A-nan vaâng lôøi, ñöa y Uaát-ña-la-taêng. Nöõ Baø-la-moân Baø-tö-tra nhaän y maëc vaøo, ñeán gaëp Ñöùc Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân. Ñöùc Theá Toân vì nöõ Baø-la-moân thuyeát giaûng giaùo phaùp, chæ daïy, khieán ñaït lôïi ích, hoan hyû. Nhö thuôû xöa chö Phaät ñaõ giaûng caùc phaùp quan troïng, Ngaøi giaûng veà boá thí, trì giôùi, sanh thieân, duïc laø baát tònh, nguoàn goác cuûa khoå naõo, giaûi thoaùt laø an laïc. Ñöùc Theá Toân giaûng roäng giaùo phaùp, bieát taâm baø saép thoaùt moïi troùi buoäc che phuû, neân Ngaøi giaûng veà boán Thaùnh ñeá: Khoå, Taäp, Dieät, Ñaïo. Vò nöõ Baø-tö-tra naøy thoâng minh laõnh hoäi nhanh, nghe phaùp coù theå thoï trì, nhö taám vaûi traéng deã nhuoäm maøu, Baø-tö-tra ngay taïi choã ñaõ nhaän roõ boán chaân ñeá, thaáy phaùp, ñaït phaùp, vöôït khoûi bôø nghi, töï mình chöùng phaùp, khoâng hieåu theo ngöôøi, chöùng tín khoâng thoaùi chuyeån; ôû trong phaùp Ñöùc Phaät daïy, ñaéc voâ sôû uùy. Baø lieàn rôøi choã ngoài, chaép tay laïy Phaät, thöa: –Baïch Theá Toân, nay con ñaõ vöôït qua ba aùc, troïn ñôøi con xin quy y Tam baûo, laøm vò Öu- baø-di, troïn ñôøi chaùnh tín thanh tònh khoâng saùt sanh, khoâng troäm caép, khoâng taø daâm, khoâng noùi doái, khoâng uoáng röôïu.

Nöõ Baø-la-moân nghe phaùp hoan hyû, leã Phaät roài töø giaõ. Vaøo luùc khaùc, Baø-tö-tra bò cheát ñöùa con thöù baûy, taâm khoâng öu saàu, khoâng khoå naõo cuõng khoâng thöông nhôù ñeán noãi chaïy cuoàng loaïn nhö tröôùc. Khi aáy ngöôøi choàng laø Ba-la-ñoät-la-xaø noùi keä hoûi: Xöa, khi naøng maát con Nhôù thöông raát ñau khoå

Saàu muoän troùi taâm yù
Boû luoân caû uoáng aên
Nay ñöùa con thöù baûy
Bò beänh vöøa cheát ñi
Naøng laø ngöôøi töø maãu
Taïi sao khoâng nhôù thöông?
Baø-tö-tra noùi keä ñaùp lôøi choàng:
Voâ löôïng kieáp ñeán nay
Thoï thaân khoâng bôø beán

Do aân aùi cho neân
Con chaùu nhieàu voâ soá
Thoï thaân khaép nôi nôi
Boû maïng khoâng phaûi moät
Trong ñöôøng daøi sanh töû
Chòu khoå voâ cuøng roài
Ta ñaõ thaáy roõ ñöôøng
Ñeán ñi cuûa sanh töû
Theá neân ngaøy hoâm nay
Khoâng yù nieäm saàu khoå.
Ngöôøi choàng Baø-la-moân laïi noùi keä:
Nhö lôøi naøng vöøa noùi
Xöa nay chöa ñöôïc nghe
Nhôø ai naøng toû ngoä
Maø khoâng coøn öu tö?
Baø-tö-tra noùi keä ñaùp:
Baø-la-moân neân bieát
Tröôùc ñaây Ñöùc Chaùnh giaùc
ÔÛ nöôùc Di-hy-la
Trong vöôøn Am-baø-la
Giaûng ñoaïn taát caû khoå
Vaø con ñöôøng dieät khoå
Tu baùt thaùnh ñaïo phaàn
An oån ñaéc Nieát-baøn.
Baø-la-moân laïi noùi keä: Nay ta cuõng muoán ñeán Trong vöôøn Am-baø-la Thöa hoûi Ñöùc Theá Toân Caùch töø khoå nhôù con. Baø-tö-tra laïi noùi keä: Thaân Phaät chaân kim saéc AÙnh saùng chieáu moät taàm Ñoaïn saïch caùc phieàn naõo Vöôït treân bôø töû sanh Ñaïi Ñaïo Sö nhö vaäy Ñieàu phuïc ñöôïc taát caû Chuùng sanh nhôø ngaøi ñoä Neân hieäu laø Chaân Teá Nay chaøng haõy ñi mau Ñeán gaëp Ñöùc Phaät-ñaø. Vò Baø-la-moân nghe lôøi vôï noùi, voâ cuøng hoan hyû, töùc thôøi leân xe ñeán khu vöôøn kia. Töø xa thaáy Ñöùc Theá Toân uy quang saùng röïc, vò aáy caøng sanh taâm cung kính. Ñeán roài ñaûnh leã, ngoài qua moät beân. Ñöùc Phaät vôùi tha taâm trí quaùn saùt taâm vò aáy, bieát ñaõ thuaàn thuïc, Ngaøi lieàn giaûng veà Khoå, Taäp, Dieät, Ñaïo vaø Baùt chaùnh ñaïo. Nhöõng phaùp naøy coù theå ñöa ñeán Nieát-baøn. Vò Baø-la-moân sau khi nghe phaùp aáy, giaùc ngoä boán chaân ñeá, ñöôïc thaáy phaùp lieàn xin xuaát gia. Ñöùc Phaät cho pheùp. Vò aáy sau khi xuaát gia tinh taán tu haønh, chæ trong ba ñeâm, ñaéc ñuû ba minh. Ñöùc Phaät ghi nhaän vò aáy chöùng A-la-haùn, neân ñoåi teân laø Thieän Sanh. Thieän Sanh sau khi chöùng ba minh, baûo ngöôøi ñaùnh xe Baø-la-ñeà: –OÂng haõy mang chieác xe quyù giaù naøy veà nhaø, baûo vôùi Baø-tö-tra: Ñoái vôùi ta, naøng coù theå soáng töï do tuøy yù. Taïi

sao? Nay Ñöùc Phaät giaûng boán Thaùnh ñeá cho ta, ta ñaõ xuaát gia chöùng ñöôïc ba minh. Theá neân naøng ñoái vôùi ta phaûi sanh loøng tin thanh tònh. Khi Baø-la-ñeà ñem xe veà nhaø, Baø-tö-tra thaáy xe lieàn hoûi: –Choàng ta coù gaëp Ñöùc Phaät khoâng? Ngöôøi ñaùnh xe thöa:

–OÂng chuû ngay taïi choã ngoài ñaõ thaáy roõ boán chaân ñeá. Sau khi thaáy roõ boán chaân ñeá, oâng caàu xin xuaát gia, Ñöùc Phaät ñaõ cho ngöôøi xuaát gia. Sau khi xuaát gia chæ trong ba ñeâm ñaõ chöùng quaû A-la-haùn. Ngöôøi vôï baûo vôùi ngöôøi ñaùnh xe: –Nay ngöôi haõy truyeàn roäng tin töùc naøy ra. Ta thöôûng cho ngöôi ngöïa vaø ngaøn tieàn vaøng. Ngöôøi ñaùnh xe thöa: –Nay toâi khoâng caàn ngöïa vaø tieàn vaøng, chæ muoán ñeán gaëp Ñöùc Phaät ñeå nghe dieäu phaùp. Baø-tö-tra noùi: –Ngöôi ñöôïc nhö vaäy raát laø toaøn haûo. Neáu ngöôi xuaát gia seõ mau ñaït ñaïo quaû A-la-haùn. Baø-tö-tra baûo vôùi con gaùi: –Con kheùo quaûn lyù gia ñình, thoï höôûng naêm duïc laïc, ta muoán xuaát gia Ngöôøi con teân laø Toân-ñaø-lôïi, thöa vôùi meï: –Cha con coù theå töø boû naêm duïc laïc, xuaát gia caàu ñaïo. Nay con cuõng neân theo ñoù xuaát gia, xa lìa taâm nieäm veà anh em quyeán thuoäc, nhö voi lôùn ñi, voi nhoû ñi theo, con cuõng nhö vaäy, seõ xuaát gia theo, oâm baùt ñaát ñi khaát thöïc. Con coù theå tu haønh ñoái vôùi phaùp deã nuoâi soáng, chöù khoâng soáng moät caùch khoù nuoâi döôõng. Baø-tö-tra noùi; –Söï öa muoán cuûa con thaät laø toát ñeïp toaøn thieän, nguyeän naøy chaéc chaén thaønh töïu. Ta xem con khoâng bao laâu seõ ñoaïn saïch duïc voïng, xa lìa nhöõng thöù troùi buoäc. Baáy giôø Baø-la-moân Baø-la-xaø, Baø-tö-tra vaø Toân-ñaø-lôïi giuùp ñôõ nhau, ñoàng thôøi xuaát gia, ñeàu ñoaïn tröø saïch nhöõng caûnh giôùi ñau khoå. 93. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu röøng Ñaïi laâm, thuoäc nöôùc Tyø-xaù-ly. Khi aáy Ñöùc Nhö Lai maëc y, böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc, sau khi thoï trai, thu xeáp y baùt, röûa chaân, ngoài döôùi goác caây, truï vaøo thieàn ñònh. Coù moät Baø-la-moân teân Uaát-thaáu-la Ñoät-la-xaø bò maát boø söõa ñaõ saùu ngaøy, tìm khaép nôi nhöng vaãn chöa gaëp. OÂng ta tieáp tuïc tìm kieám, neân vaøo röøng Ñaïi laâm, töø xa thaáy Ñöùc Nhö Lai ngoài beân goác

caây, dung maïo ñaëc bieät, caùc caên tòch ñònh, taâm yù ñieàm tónh, ñieàu phuïc taâm yù ñaït ñeán choã toái thöôïng, nhö laàu baèng vaøng, aùnh saùng röïc rôõ. Thaáy nhö theá, oâng ta beøn ñeán choã Ñöùc Phaät, ñöùng tröôùc maët Ngaøi noùi keä:

Vui gì Tyø-kheo ñoäc cö tònh
Tö duy nhö vaäy ñaéc ñöôïc gì?
Ñöùc Phaät noùi keä ñaùp:
Ñoái vôùi vieäc ñöôïc thua
Ta khoâng coøn vui saàu
Ngöôøi ñöøng cho laø ta
Gioáng nhö ngöôøi khoâng khaùc.
Baø-la-moân laïi noùi keä:
Trong naøy ñuùng laø Phaïm truù xöù

Thaät nhö Tyø-kheo ñaõ neâu baøy
Toâi muoán hoûi veà vieäc trong nhaø
Xin ngaøi nghe cho lôøi toâi noùi:
Sa-moân Ngaøi ñang ngoài
Yeân tònh giöõa röøng caây
Khoâng nhö toâi maát boø
Ñaõ saùu ngaøy ñau khoå
Neân bieát Sa-moân naøy
Thaät laø vui tòch nhieân
Ngöôøi cuõng khoâng troàng luùa
Chaúng lo phaûi töôùi nöôùc
Cuõng chaúng lo luùa gaïo
Coù xuaát nhaäp hay khoâng
Nhöõng noãi khoå nhö vaäy
Ngöôøi töø boû ñaõ laâu,
Ngöôøi cuõng khoâng troàng meø
Neân khoâng sôï coû hoang
Ngöôøi cuõng ñaõ khoâng coù
Khoå naõo cuûa caøy böøa
Neân bieát Sa-moân naøy
Thaät höôûng vui tòch nhieân.
Nhaø toâi coù neäm coû
Duøng traûi qua baûy thaùng
Trong neäm coù truøng ñoäc
Boï caïp chích khoå naõo
Sa-moân khoâng vieäc aáy
Ngaøi thaät laø an laïc.
Ngaøi khoâng coù baûy con
Hoang taøng khoù daïy doã
Buoân baùn maéc nôï ngöôøi
Ngaøi khoâng coù vieäc aáy
Sa-moân thaät an laïc,
Ngaøi khoâng, toâi coù baûy
Con gaùi ñeàu coù choàng
Coù con hoaëc khoâng con
Choàng cheát ñeàu veà nhaø
Ngaøi khoâng khoå vieäc aáy
Neân bieát Sa-moân vui,
Vì khoâng coù chuû nôï

Saùng sôùm ñaõ tôùi cöûa
Ñeå ñoøi soá nôï kia
Khoâng coù nhöõng vieäc aáy
Sa-moân thaät laø vui,
Ngaøi khoâng coù nhaø hö
Nhieàu lu voø troáng roãng
Trong ñoù chuoät giôõn nhau
Ñuïng vaät phaùt ra tieáng
Nhieãu loaïn toâi maát nguû
Suoát ñeâm nghæ chaúng yeân.
Ngaøi khoâng coù vôï aùc
Xaáu xí maét trôïn tröøng
Nöûa ñeâm ñaõ baét daâïy
Sôùm chieàu maéng chöûi luoân
Hoaëc than nhaø khoå laïnh
Hoaëc than maéc nôï ngöôøi
Sa-moân khoâng vieäc naøy
Neân bieát Ngaøi thaät vui.
Theá Toân noùi keä:
Baø-la-moân neân bieát
Lôøi ngöôi raát thaønh thöïc
Ta khoâng boø bò troäm
Ñaõ traûi qua saùu ngaøy
Ta khoâng coù vieäc aáy
Neân thaät laø an laïc
Ta thaät khoâng luùa ruoäng
Maø lo toan thieáu nöôùc
Laïi khoâng lo luùa gaïo
Coù thu hoaïch hay khoâng
Ta khoâng coù khoå aáy
Thöôøng bieát laø an laïc.
Ta khoâng ruoäng troàng meø
Bò coû moïc hoang sô
Ta khoâng lo vieäc aáy
Neân soáng thaät an laïc.
Ta khoâng coù neäm coû
Duøng ñeán baûy thaùng daøi
Sanh truøng ñoäc, boø caïp
Caén ñoát khoå caû nhaø

Ta khoâng coù vieäc naøy
Neân soáng thaät an laïc.
Ta khoâng coù baûy con
Ngang ngöôïc khoù daïy baûo
Töï gaây ra nôï naàn
Bò ngöôøi khaùc cheøn eùp,
Ta khoâng baûy con gaùi
Coù con hay khoâng con
Choàng cheát veà nhaø ôû
Ta khoâng coù khoå aáy.
Ta khoâng coù chuû nôï
Saùng sôùm ñeán goõ cöûa
Yeâu saùch ñoøi nôï naàn,
Laïi khoâng coù nhaø hö
Khaép nôi lu troáng roãng
Chuoät giôõn ñuøa beân trong
Ñuïng nhau gaây tieáng ñoäng
Nhieãu loaïn Ta boû nguû
Suoát ñeâm nguû khoâng yeân
Ta khoâng coù vôï aùc
Xaáu xí maét vaøng kheø
Nöûa ñeâm loâi thöùc daäy
Saùng chieàu maéng chöûi luoân
Hoaëc than nhaø ngheøo khoå
Keå leå nôï ngöôøi ta
Khoå naøy Ta khoâng coù
Neân soáng thaät an laïc.
Baø-la-moân neân bieát
Ngöôi khoâng boû yeâu gheùt
Khoâng thoaùt khoå aáy ñaâu!
Ñoaïn duïc, xa lìa aùi
Sau ñoù môùi an laïc.

Baáy giôø Theá Toân thuyeát giaûng giaùo phaùp cho Baø-la-moân, khieán cho oâng ta ñöôïc lôïi ích, hoan hyû... noùi roäng nhö treân... cho ñeán oâng ta ñoaïn tröø nghieäp phieàn naõo, khoâng thoï sanh ñôøi sau.

Luùc aáy Toân giaû Uaát-thaáu-la Ñoät-la-xaø chöùng quaû A-la-haùn, ñaït ñöôïc vò giaûi thoaùt, voâ cuøng hoan hyû, noùi keä:

Nay toâi raát hoan hyû
Giaùo phaùp Ñaïi tieân daïy

Nghe phaùp ñöôïc giaûi ngoä
Khoâng coøn nhöõng daáy boû
Ñeán Theá Toân khoâng uoång
Gaëp Phaät ñöôïc chöùng ñaïo.

94. Toâi nghe nhö vaày:
Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû xoùm Baø-la-moân Sa-la. Vaøo saùng sôùm, Ñöùc Theá Toân maëc y, caàm baùt vaøo xoùm Sa-la khaát thöïc. Gaëp luùc maây traùi muøa noåi leân, trôøi möa xuoáng, Ñöùc Nhö Lai traùnh möa, neân ñi vaøo xoùm aáy. Khi ñoù, trong khu naøy, caùc Tröôûng giaû Baø-la-moân ñang tuï taäp baøn luaän. Töø xa thaáy Ñöùc Phaät ñeán, hoï leân tieáng: –Ñaïo nhaân caïo ñaàu bieát nhöõng phaùp gì? Ñöùc Phaät nghe noùi theá, baûo hoï: –Baø-la-moân caùc vò coù ngöôøi bieát phaùp coù ngöôøi khoâng bieát phaùp? Caùc haøng Saùt-lôïi, Cö só... cuõng nhö vaäy. Ñöùc Phaät noùi keä: Khoâng theå vôùi baïn thaân Laøm hoï sanh khuaát phuïc Vua chuùa khoâng theå haøng Phuïc baäc khoâng chòu phuïc Vôï khoâng caàu choàng phuïc Cha meï khi tuoåi giaø Laøm con phaûi kính döôõng Khoâng ñöôïc sanh boäi nghòch Khoâng coù choã ñoâng naøo Khoâng coù baäc hieàn löông Vò thieän tröôïng phu naøo Cuõng ñeàu giaûng phaùp ngöõ Ñoaïn tröø tham, saân, aùi Laø lôøi noùi hôïp phaùp. Baáy giôø caùc Baø-la-moân noùi: –Ngaøi hieåu bieát gioûi veà phaùp Baø-la-moân, haõy vaøo ñaây vôùi chuùng toâi. Hoï traûi toøa môøi Ñöùc Phaät ngoài vaø thöa: –Ngaøi haõy thuyeát phaùp cho chuùng toâi, chuùng toâi muoán nghe. Theá Toân vaøo giöõa chuùng, ngoài nôi toøa cuûa hoï, thuyeát giaûng nhieàu giaùo phaùp khieán cho hoï lôïi ích, hoan hyû. Theá Toân noùi keä: Ai im laëng khoâng noùi Chaúng bieát hoï trí ngu

Caàn phaûi nhôø lôøi noùi Sau ñoù môùi thaáu ñaït Neáu ngöôøi giaûng dieäu phaùp Thuyeát phaùp höôùng Nieát-baøn Theá neân phaûi giaûng noùi Thaép saùng ngoïn ñuoác phaùp Phöôùc Tieân Thaùnh döïng leân Ñeàu do lôøi giaûng phaùp Noùi phaùp laø phöôùn thaùnh Vaäy khoâng neân im laëng. Ñöùc Phaät giaûng nhö vaäy roài ñöùng daäy töø giaõ hoï. 95. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät du hoùa ôû nöôùc Caâu-taùt-la. Trong nöôùc naøy, coù vò Baø-la-moân teân laø Thieân Kính, ôû trong xoùm laøng coù nhaø cho khaùch nghæ. Khi aáy Toân giaû Öu-ba-ma-na laø thò giaû cuûa Phaät, ñang nghæ trong nhaø khaùch ñoù. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai bò gioù ñoäng neân ñau löng. Toân giaû Öu-ba-ma-na maëc y, caàm baùt ñeán nhaø Baø-la-moân Thieân Kính. Thieân Kính ñang ngoài trong nhaø caïo raâu, töø xa thaáy Toân giaû, beøn noùi keä: Caïo toùc maëc phaùp y Tay caàm baùt öùng khí Ñöùng yeân beân ngoù toâi Ngaøi muoán caàu chuyeän gì? Toân giaû Öu-ba-ma-na noùi keä ñaùp: Ñaïi La-haùn, Thieän Theä Maâu-ni ñang ñau löng Caàn chuùt thuoác nöôùc aám Neân ñeán nhaø naøy xin. Baø-la-moân laáy baùt vaø ñöïng ñaày toâ, daàu, moät cuïc ñöôøng ñen, moät thuøng thuoác nöôùc aám, ñem ra cuùng döôøng. Toân giaû nhaän nhöõng thöù aáy roài ñem ñeán choã Ñöùc Phaät, duøng toâ, daàu vaø nöôùc thuoác taém röûa thaân Phaät, uoáng maät, ñöôøng, beänh ñau löng lieàn giaûm.

Baø-la-moân Thieân Kính vaøo saùng sôùm hoâm sau ñeán gaëp Ñöùc Phaät. Sau khi thaêm hoûi Theá Toân xong thì ngoài qua moät beân. Theá Toân noùi keä hoûi vò Baø-la-moân:

Xin hoûi Baø-la-moân
Haønh phaùp Baø-la-moân
Cho gì ñöôïc quaû lôùn
Cho khi naøo ñuùng luùc
Cho vaøo phöôùc ñieàn naøo
Ñöôïc quaû baùo thuø thaéng?

Baø-la-moân noùi keä ñaùp:

Baäc hoïc thöùc, hieåu bieát
Ña vaên ghi nhôù nhieàu
Cha meï doøng chaùnh tònh
Dung maïo raát ñoan nghieâm
Nhöõng vò aáy goïi laø
Baø-la-moân tam minh
Ai thí nhöõng vò aáy
Thu ñaït quaû baùo lôùn
Tuøy thôøi thí y thöïc
Laø phöôùc ñieàn thuø thaéng.

Baø-la-moân noùi keä hoûi Ñöùc Phaät:

Cuø-ñaøm noùi haïng naøo
Goïi laø Baø-la-moân?
Theá naøo laø ba minh?
Thí ñaâu ñöôïc quaû lôùn?
Thí khi naøo ñuùng luùc?
Thaéng phöôùc ñieàn laø gì?

Theá Toân noùi keä ñaùp:

Bieát roõ caû ba ñôøi
Thaáy trôøi, ngöôøi, ñöôøng aùc
Khoâng coøn sanh töû nöõa
Chöùng ñaéc nhöõng thaàn thoâng
Taâm trí ñaït giaûi thoaùt
Ñaáy goïi laø ba minh
Thí vò aáy quaû lôùn
Goïi laø thaéng phöôùc ñieàn.

Baø-la-moân Thieân Kính nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû töø giaõ.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.